

ЈКП "Погребне услуге"
11000 Београд, Рузвелтова 50

Телефони: Централна: 011/207 1 300 ; Факс: 011/329 1 517; Дежурни центар (0-24): 207 1 333 и 207 1 377;
E-mail: kontakt@beogradskagrobља.rs.

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ПОГРЕБНЕ УСЛУГЕ“

Бр. 5034/5

Република Србија
Државна Ревизорска институција
Мекензијева 41
Београд

_____ год.
Београд, Рузвелтова 50

Вежа Ваш бр. 400-818/2023-04/27 од 27. децембра 2023. године

**Предмет: Одазивни извештај након обављене ревизије финансијских извештаја
ЈКП „Погребне услуге“ Београд за 2022. годину**

Поштовани,

Дана 27.12.2023. године ЈКП „Погребне услуге“ Београд, достављен је Извештај Државне Ревизорске институције након обављене ревизије финансијских извештаја ЈКП „Погребне услуге“ Београд за 2022. годину.

На основу члана 40. став 1. закона о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 54/07, 36/10, и 44/18) субјект ревизије ЈКП „Погребне услуге“ из Београда, подноси

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКЛАЊАЊУ НЕПРАВИЛНОСТИ ОТКРИВЕНИХ У РЕВИЗИЈИ
ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА “ПОГРЕБНЕ
УСЛУГЕ” БЕОГРАД ЗА 2022. ГОДИНУ**

Неправилност која је обухваћена приоритетом 1, за које је у поступку ревизије оцењено да није у складу са чланом 12. став 1. тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору којим је одређено да је руководилац корисника јавних средстава одговоран за увођење интерних правила за финансијско управљање и контролу, путем унутрашњих аката .

I Приоритет

1	Неправилност	Предузеће није донело интерни акт којим би утврдило правила давања у закуп гробница на отвореним и затвореним гробљима, односно уредило начин вођења евиденције о броју, локацији и категорији гробница расположивих за продају, начине и рокове достављања купцима информација о истим, као и продајним ценама гробница (утврђених донетим ценовницима), начину и роковима упућивања обавештења о завршеним радовима и позиву за потписивање записника о примопредаји гробница и начину праћења да ли је извршено издавање рачуна за све гробнице за које су испуњени услови (потписан записник о примопредаји, неодазивање купца на позив за потписивање записника о примопредаји и др.).
	Опис мере исправљања	Предузеће је у остављеном року за отклањање неправилности првог приоритета од 90 дана донело Процедуру за давање гробница у закуп
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	1. Правилник о давању гробница у закуп на београдским гробљима под управом ЈКП „Погребне услуге“ Београд број 3677/2024 од 14. марта 2024. године

II Приоритет

2.	Неправилност	Надзорни одбор Предузећа је усвојио Програм пословања за 2022. годину, 17. децембра 2021. године, што није у складу са одредбама члана 59. став 5) Закона о јавним предузећима, којим је предвиђено да јавна предузећа која се не финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, годишњи Програм пословања достављају најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину.
	Опис мере исправљања	Јавно комунално предузеће „Погребне услуге“, документовало је у поступку ревизије, из којих разлога је Програм пословања достављен онивачу на усвајање са закашњењем. До кашњења је дошло због неблаговремено добијених инструкција од оснивача. За израду Програма пословања за 2024. годину, Предузеће није добило писане инструкције Секретаријата за финансије, Сектора за цене. Како је оснивач тај који даје сагласност на Програм пословања, то Програм пословања ЈКП „Погребне услуге“, мора бити сачињен на начин како се налаже у смерницама за израду истог. Предузећу су доступне смернице Владе Републике Србије и оно поступа по истима, међутим мора да поступа и по смерницама оснивача. Са благовремено добијеним инструкцијама, Предузеће ће у свему поступити у складу са одредбама чл. 59 Закона о јавним предузећима.
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	

3	Неправилност	У поступку ревизије је утврђено да Предузеће: -На залихама основног материјала евидентира материјал који је утрошен за израду надгробних споменика на гробницама које су завршене, а још увек нису продате (уместо на рачуну трошкова материјала) што није у складу са чланом 10. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике којим је прописано да се на рачуну 101-Материјал, исказују залихе сировина, основног и помоћног материјала, осталог материјала, горива и мазива. Такође, попис наведеног материјала који је утрошен за израду надгробних споменика није извршен у складу са чланом 9. став 1. тачка 1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем јер не садржи ближи опис у смислу навођења облика у ком се заиста налази на дан 31. децембра 2022. године, односно није наведено да ли пописани елементи од гранита и мермера представљају изграђене споменике. - није поступило у складу са чланом 11. и 12. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике јер није исказало залихе недовршене производње, односно готових производа за гробнице, надгробне споменике, розаријуме и колумбаријуме који су завршени а нису продати. - није поступило у складу са члановима 66-76. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике јер није успоставило књиговодство обрачуна трошкова и учинака. Имајући у виду наведено, утврђено је да Предузеће не вреднује залихе у складу са захтевима параграфа 9-16 МРС 2- Залихе, јер у пословним књигама не исказује залихе недовршене производње и готових производа по цени коштања која обухвата све трошкове набавке, трошкове конверзије и друге трошкове настале у процесу довођења залиха на садашњу локацију и у садашње стање.
	Опис мере исправљања	Предузеће истиче да су по наведеној препоруци и утврђеној неправилности отпочеле припремне радње а у циљу сагледавања начина на који ће се најефикасније у остављеном року поступити по датој препоруци, с обзиром да је потребно утврдити нормативе у сарадњи са више организационих делова у Предузећу, саставити калкулацију и друге аналитичке извештаје о трошковима. Такође је потребно поставити информациони систем који ће одговорити постављеним информационим захтевима и повезати податке из погонског књиговодства са финансијским књиговодством.
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	

4	Неправилност	Предузеће је на рачуну плаћених аванса исказало износ од 25.473 хиљаде динара, који се односи на враћене гробнице, розаријуме и колумбаријуме, који имају карактер готових производа, по цени која је утврђена од стране комисије за утврђивање вредности гробница, розаријума и колумбаријума. Наведено није у складу са чланом 12. и 15. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике којима је прописано да се на групи рачуна 12 евидентирају Готови производи, док се на групи рачуна 15 евидентирају плаћени аванси за залихе и услуге. С обзиром да Предузеће не води обрачун трошкова и учинака, односно не утврђује цену коштања готових производа у складу са захтевима МРС 2 - Залихе, трошкови реконструкције и поправке споменика који су настали у сврху довођења гробница, розаријума и колумбаријума на садашњу локацију и у садашње стање нису увећали вредност гробница.
	Опис мере исправљања	<u>По успостављању система обрачуна трошкова и учинака, створиће се услови за реализацију и ове препоруке</u>
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	

5	Неправилност	Предузеће није на крају извештајног периода вршило оцену да ли постоје неки објективни докази о умањењу вредности потраживања за накнаде погребних услуга које се рефундирају у износу од најмање 2.123 хиљаде динара. Наведено није у складу са МСФИ 9 - Финансијски инструменти и чланом 25. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа..
	Опис мере исправљања	Од износа од 2.123 хиљаде динара, Предузеће је до дана сачињавања овог Одазивног извештаја, по овом основу, наплатило потраживања за накнаде које се рефундирају у износу од 1.829 хиљаду динара.
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	Прилог број 1

6	Неправилност	Предузеће није прибавило извештај о судским споровима у којима је Предузеће тужена страна, а у којима га заступа Градско правобранилаштво Града Београда са проценом њихових исхода.
	Опис мере исправљања	Предузеће је за потребе израде финансијских извештаја за 2023. годину доставило Градском правобранилаштву града Београда, молбу за достављање Извештаја о судским споровима.
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	Доказ: Прилог број 2 -Молба за Извештај о судским споровима бр. 747 од 16.01.2024. године; -Извештај Градског правобранилаштва града Београда бр. ЈП-17/24 од 30.01.2024. године (заведен у Предузећу под бројем 747/1 од 05.02.2024. године) – постављен на портал ДРИ

7	Неправилност	Предузеће није извршило обрачун одложених пореских средстава по основу резервисања за отпремнине и јубиларне награде и резервисања за судске спорове у износу од 91.940 хиљада динара и признавање у пословним књигама у мери у којој је вероватно да ће постојати расположив опорезиви добитак за који се може искористити одбитна привремена разлика, што није у складу са МРС 12- Порези на добитак.
	Опис мере исправљања	Предузеће је у 2023. години забележило губитак из којих разлога није било могуће извршити пројекцију опорезивог резултата за наредне године. Предузеће ће приступити обрачуну одложених пореских средстава чим се буду стекли услови, односно у тренутку постојања опорезивог добитка.
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	Финансијски извештаји биће јавно објављени на порталу Агенције за привредне регистре

8	Неправилност	Предузеће у пословним књигама у оквиру рачуна Примљених аванса исказује износ од 120.229 хиљада динара, од чега износ од 65.855 хиљада динара потиче из ранијих периода. Наведени примљени аванси се односе на примљена новчана средства од купаца за куповину гробница, споменика и др., на основу закључница које представљају прихват понуде од стране купца. Предузеће на крају 2022. године није вршило оцену да ли је испунило обавезу извршења преносом добара и услуга до купца и није вршило признавање прихода када би утврдило да је испуњена обавеза извршења, што није у складу са МСФИ 15- Приход од уговора са купцима и у складу са чланом 24. Правилника о рачуноводственим политикама број 8718 од 24. јуна 2022. године.
	Опис мере исправљања	У току 2023. године, Предузеће је: -признавало приходе за примљене авансе током целе године; -извршило признавање прихода за авансе примљене у 2011. години и 2014. години у месецу новембру и децембру у укупном износу од 17.978.357,28 динара; - укупан салдо на к-ту Примљених аванса, на дан 31.12.2023. године износи 33.012.784,91 динара, од чега се на Примљене авансе из ранијих година односи 4.333.977,18 динара (за који износ из многих разлога Предузеће није могло извршити примопредају добара и услуга односно обезбедити валидну документацију за признавање прихода). Предузеће ће током 2024. године и даље покушавати да обезбеди потребну документацију и изврши признавање и ових прихода.
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мсра исправљања предузета	- Прилог број 3 - Извод отворених ставки на дан 31.12.2022. године на к-ту 430200; - Извод отворених ставки на дан 31.12.2023. године на к-ту 430200.

9	Неправилност	Предузеће није вршило временско разграничење унапред наплаћених прихода по основу закупа гробних места и гробница и уређења и одржавања површине гробаља на временске периоде којима приходи припадају, већ је у тренутку наплате, целокупно наплаћене износе признавало у оквиру прихода од услуга. Наведено није у складу са чланом 23. Закона о рачуноводству којим је предвиђено да се износи признати у Билансу стања и Билансу успеха израчунавају на обрачунској основи коришћењем начела узрочности прихода и расхода. Због природе рачуноводствене евиденције, није било могуће утврдити у ком су износу прецењени приходи од услуга и потцењена пасивна временска разграничења.
	Опис мере исправљања	Евидентирање Прихода од закупа у текућем, уместо у будућим периодима јесте формално неисправно, и исто се спроводи на начин како је то евидентирано од самог оснивања предузећа. Наведени књиговодствени третман прихода од закупа је зато карактеристичан и за претходне периоде, тако да долази до цикличног понављања грешака по пословним годинама, што утиче на компензацију износа између пословних година, односно у једној пословној години. Ово нарочито јер се ради о великом броју носиоца права коришћења, да су они расељени по земљи и свету /често са непознатом адресом/, као и да је велики број носиоца права коришћења преминуо – а није спроведена оставинска расправа, што је дугогодишњи проблем, то је због свега овога наплата судским путем отежана, дуготрајна и скупа. Напомињемо да је ово проблем који је присутан код свих већих јавних предузећа у Републици, која се баве погребном делатношћу. Због свега напред наведеног, Предузеће намерава у следећем периоду покретање иницијативе, заједно са већим предузећима која се баве овом делатношћу, за измену Закона у смислу књижења ове врсте прихода на готовинској основи.
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	Покренуто Иницијативу, доставићемо вам у остављеном року за поступање по препоруци.

III Приоритет

10	Неправилност	Предузеће није успоставило посебну функционално независну организациону јединицу за интерну ревизију и ако је број запослених у Предузећу већи од 250, односно у 2022. години је у просеку износио 527, већ послове интерне ревизије обавља један интерни ревизор, што није у складу са чланом 4. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.
	Опис мере исправљања	Предузеће ће у остављеном року за спровођење дате препоруке, сагледати потребан број извршилаца и формирати функционално независу организациону јединицу за интерну ревизију.
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	
11	Неправилност	У пословним књигама Предузећа на дан 31. децембра 2022. године исказани су грађевински објекти и инвестиционе некретнине у укупном износу од 1.648.627 хиљада динара од чега се 1.051.447 хиљада динара (према подацима добијеним од Предузећа) односи на имовину коју према закључцима Скупштине града Београда треба искњижити из пословних књига јер је чини имовина на којој Предузеће не може успоставити право својине и непокретности на којима је град Београд уписао право јавне својине. Закључком Скупштине града Београда број 463-144/17-С од 20. априла 2017. године, усвојена је Информација о спровођењу поступка анализе и утврђивања непокретности на којима је град Београд носилац права јавне својине које користи ЈКП „Погребне услуге“ Београд и налаже се Предузећу, да након извршене процене од стране независног проценитеља, имовину на којој се не може успоставити право својине и непокретности на којима је град Београд уписао право јавне својине, искњижи из својих књиговодствених евиденција. Након искњижавања имовине из пословних књига Предузећа иста ће бити евидентирана у пословним књигама града Београда. Закључком Скупштине града Београда, број 463-555/17-С од 26. септембра 2017. године, се поред усвојене Информације о спровођењу поступка анализе и утврђивања непокретности на којима је град Београд

		носилац права јавне својине које користи ЈКП „Погребне услуге“ Београд, као и обавезе Предузећа да се након извршене процене од стране независног проценитеља, имовина на којај се не може успоставити право својине и непокретности на којима је град Београд уписао право јавне својине, искњижи из својих књиговодствених евиденција, налаже и следеће: 1)Искњижавање из пословних евиденција јавних предузећа и укњижавање у пословне евиденције града Београда (преузимање) имовине и непокретности извршиће се на основу записника о примопредаји, 2) обавезују се јавна предузећа, да ради доношења акта о располагању имовином и непокретностима сагласно закону и важећим одлукама града Београда, пред надлежним организационим јединицама градске управе града Београда, иницирају поступак за улагање у капитал или давање на коришћење непокретности и имовине, која је неопходна за обављање делатности због којих су основана, 3) обавезују се јавна предузећа да негативне ефекте процене имовине извршене од стране независног проценитеља за потребе разграничења са градом Београдом, као оснивачем евидентирају у свом Билансу стања на позицији акумулирани губитак. У току поступка ревизије утврђено је да је Предузеће извршило процену вредности некретнина, постројења и опреме на да 1.јануар 2018. године, а у току 2021. године достаили документацију за упис права јавне својине и списак непокретности за озакоњење, које се воде у пословним књигама са стањем на дан 31.децембра 2020. године, за некретнине у припреми, грађевинске објекте за вршење делатности, грађевинске објекте Скупштине града и инвестиционе некретнине (објекте издате у закуп). Предузеће је на основу захтева Секретаријата за стамбене и комуналне послове број III-01-031-479/22 од 12. октобра 2022. године доставило План активности у 2023. години, у циљу преноса непокретности и разграничења са оснивачем.
	Опис мере исправљања	У складу са Планом активности бр. 14248/1 од 26.10.2022 године, Предузеће је Програмом пословања за 2023. годину (као и за 2024. годину) планирало расходе на име процене имовине и капитала од стране независног проценитеља у износу од 8.000.000,00 динара. Поступак јавне набавке процене имовине, покренут је у другој половини 2023. године. Како је један од понуђача покренуо поступак за заштиту права пред Канцеларијом за јавне набавке, то поступак још увек није окончан.

		Одмах по добијању Одлуке Канцеларије за јавне набавке, Предузеће ће наставити са активностима из напред наведеног Плана и по добијању свих потребних података и информација, окончати овај поступак а све у складу са Планом активности.
	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	Прилог број 4 План активности бр. 14248/1 од 26.10.2022 године ЈН 21/2023 Обавештење о поднетом захтеву за заштиту права са портала јавних набавки Захтев за заштиту права Мишљење на одговор наручиоца

в.д. директор

ВЛАДАН ЂУКИЋ